
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פרקטיקום לתלמידי מוסמך במדעי החברה - 54749

תאריך עדכון אחרון 18-06-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חקר סכסוכים, ניהולם ויישובם

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): מאיה דה-פריס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dvrmaya@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 10:00-11:00, 5424

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס ההתמחות לתלמידי תואר שני בפקולטה למדעי החברה מהווה מסגרת בה התלמידים זוכים לרכוש התנסות פרקטית משמעותית בארגונים שונים העוסקים בחברה הישראלית על גווניה ומורכבותה. בראש ובראשונה מטרת הקורס הינה לאפשר לתלמידים הזדמנות לשלב בין הידע האקדמי-עמו הם מגיעים, עוד מהתואר הראשון, לבין הפרקטיקה של עולם הארגונים הציבוריים והא-ממשלתיים. בתחילת שנת הלימודים הסטודנטים משובצים למקומות התמחות במוסדות וארגונים כמו הכנסת, בית הנשיא, מועדון העיתונאים, המרכז הבין תרבותי בירושלים, מוזאיקה ועוד ומשלבים בהם כמתמחים בפרויקטים שונים (ללא שכר) לאורך כל שנת הלימודים.

הקורס משלב מפגשים כיתתיים ומפגשים במסגרת אישית עם המרצה. במהלך המפגשים הכיתתיים נלמד לבצע מחקר איכותני בדגש על "מחקר פעולה" ו"חוקר משתתף". נדון בעמדת התלמיד כחוקר במקום עבודתו ונבחן את יתרונותיה וחסרונותיה של עמדה זו. התלמידים, המגיעים ממחלקות שונות, יתמקדו בתיאוריות אותן למדו במהלך שנות לימודיהם וילמדו ליישמן על מקרי בוחן משדה ההתמחות שלהם. הקורס יתמקד בחיבור שבין התיאוריה למעשה ויאפשר לתלמידים לרכוש ניסיון משמעותי בעולם העבודה. לצד המפגשים הכיתתיים יתקיימו מפגשים אישיים בהם הסטודנטים יקבלו ליווי צמוד בכל הקשור להתמחות ולכתיבת העבודה המחקרית.

השיבוצים למקומות ההתמחות ייעשו בשיתוף עם מרכז המתמחים של הפקולטה למדעי החברה. בתחילת הסמסטר יתקיימו ראיונות שיבוץ לכל הסטודנטים. בסיום הקורס הסטודנטים יידעו לכתוב מערך מחקר ולבצע מחקר בדגש על הארגון בו הם מתמחים. בנוסף, הסטודנטים ירכשו ניסיון פרקטי בשוק העבודה.

מטרות הקורס:

לאפשר לסטודנטים לרכוש ניסיון בשוק העבודה תוך יישום ידע תיאורטי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הסטודנטים יידעו לבצע מחקר בדגש על ארגונים.
2. הסטודנטים ירכשו ניסיון פרקטי משמעותי בשוק העבודה.

דרישות נוכחות (%):

100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית ומפגשים אישיים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

כניסה לארגונים:

דימויים של ארגון

תפקיד הקבוצה בארגון ובהתמחות

ארגונים בעולם פוסט מודרני

תאוריה ומתודולוגיה:

ניתוח שיח ותקשורת פנים ארגונית

רב תרבותיות בארגון

מחקר איכותני בזירה דיגיטלית

מחקר אתנוגרפי בארגון: ראיונות ותצפית

מחקר פעולה

אתיקה במחקר

בניית הצעת מחקר בדגש על מחקר פעולה

חומר חובה לקריאה:

ארגונים, מכונות ועובדים * שנהב, י. 1995. מכונת הארגון: חקירה ביקורתית ביסודות תורת הניהול. תל אביב: שוקן. פרק ז': הבירוקרטיה, עמ' 203-217.

בר-חיים, א. (2004). התנהגות ארגונית, כרך א'. האוניברסיטה הפתוחה. מוטיבציה בעבודה, יח' 4, עמ' 191-248

רוזנוסר, נ. (1997). קבוצה מהי - מושגי יסוד בפסיכולוגיה חברתית. בתוך רוזנוסר, נ. ונתן, ל. (עורכים), (1997). הנחיית קבוצות-מקראה. הוצאת המרכז לחינוך על שם ציפורי. עמ' 11-47.

ובר, מ. (1973). הבירוקרטיה. בתוך: ליסק מ. (עורך), סוגיות בסוציולוגיה: מבנה וריבוד חברתי. תל אביב: עם עובד. עמ' 247-263

כ"ץ ישראל. על הארגון כטקסט, ארגונים בעולם פוסטמודרני. רסלינג. עמ' 33-64.

Cox Jr, T. (1991). The multicultural organization. The executive, 34-47.

קונדה ג. תרבות וארגון, מהנדסים תרבות-שליטה ומסירות בחברות היי-טק. חרגול הוצאה לאור. עמ' 8-36.

צלרמאיר, מ' (2001). מחקר פעולה בחינוך: היסטוריה, מאפיינים, ביקורת. בתוך נ' צבר-בן יהושע (עורכת), מסורות וזרמים במחקר האיכותי (עמ' 307-432). לוד: דביר.

בר-חיים, א. (1994). התנהגות ארגונית. האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 101-120

De Vries, M., Simry, A., & Maoz, I. (2015). Like a bridge over troubled water: Using Facebook to mobilize solidarity among East Jerusalem Palestinians during the 2014 war in Gaza. *International Journal of Communication*, 9, 28.

שקדי, א' (2011). המשמעות מאחורי המילים: מתודולוגיות במחקר איכותני-הלכה למעשה. תל אביב: רמות. (חלק ראשון: מאפייני המתודולוגיה האיכותנית, עמ' 109-18).

צבר-בן יהושע, נ' (1999). המחקר האיכותי בהוראה ולמידה. גבעתיים: מסדה. פרק ג: איסוף הנתונים וכלי המחקר, עמ' 49-79.

קונדה ג. (2000). "עצמי" וארגון: בצילו של שור הזהב. מהנדסים תרבות-שליטה ומסירות בחברות היי טק. חרגול הוצאה לאור. עמ' 181-240.

<http://ethics.huji.ac.il/?q&eq;node/31>

חומר לקריאה נוספת:
TBA

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 10 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

1. הגשת שני דוחו"ת מתמחים -10%
2. תרגיל סיום סמסטר א'- הגשת מערך מחקר (20%)
2. עבודת סיום מחקרית - עד 10 עמודים (50%)
3. השתתפות פעילה בשיעורים (20%)
4. הנוכחות חובה בכל השיעורים והמפגשים
5. השתתפות בכנס הסיום של תכנית ההתמחות (סוף סמסטר ב')

